

КІРОВОГРАДСЬКА ОБЛАСНА РАДА
ОЛЕКСАНДРІЙСЬКИЙ ПЕДАГОГІЧНИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
ІМЕНІ В.О. СУХОМЛИНСЬКОГО

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор коледжу,

голова приймальної комісії

Анатолій ЛИТВИН

04 2025 року

ПРОГРАМА

вступного випробування у формі співбесіди

з історії України

для вступу

до Олександрійського педагогічного

фахового коледжу імені В.О. Сухомлинського

для здобуття освітньо-професійного ступеня

«фаховий молодший бакалавр» у 2025 році

на основі повної загальної середньої освіти

на спеціальності:

012 Дошкільна освіта

013 Початкова освіта

Програма вступного випробування у формі співбесіди з історії України для абітурієнтів на основі повної загальної середньої освіти для вступу до Олександрійського педагогічного фахового коледжу імені В.О. Сухомлинського – Олександрія, 2025.

Укладачі: Олексій ГАРМАШ, викладач суспільних дисциплін, викладач вищої кваліфікаційної категорії; Лідія МЕНДІКОВСЬКА, викладач соціально-економічних дисциплін, викладач вищої кваліфікаційної категорії, викладач-методист.

СХВАЛЕНО

Протокол засідання циклової комісії
природничих і соціально-економічних дисциплін
Олександрійського педагогічного
фахового коледжу імені В.О. Сухомлинського
24.03.2025 № 10

I. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДЛЯ СПІВБЕСІДИ З ІСТОРІЇ УКРАЇНИ

1. Кочовики за раннього залізного віку.
2. Заснування античних міст-колоній у Північному Причорномор'ї та Криму.
3. Утворення Київської Русі. Внутрішньо- та зовнішньополітична діяльність князів Олега, Ігоря, Ольги, Святослава.
4. Розквіт Київської Русі. Князування Володимира Великого та Ярослава Мудрого.
5. Запровадження християнства як державної релігії.
6. Етапи розвитку Київської Русі
7. Розвиток культури й освіти Київської Русі.
8. Галицько-Волинське князівство. Князування Данила Галицького.
9. Монгольська навала на південно-західні землі Русі.
10. Виникнення українського козацтва.
11. Люблінська унія та її вплив на українські землі. Зміни в соціальній структурі українського суспільства.
12. Берестейська церковна унія та її вплив на українські землі. Утворення греко-католицької церкви.
13. Національно-визвольна війна українського народу під проводом Б. Хмельницького. Зміни в суспільно-політичному житті. Утворення української козацької держави.
14. Наслідки й значення найважливіших битв та договорів у розгортанні Національно-визвольної війни.
15. Гетьманування І. Виговського, Ю. Хмельницького.
16. Гетьманування І. Мазепи. Північна війна і Україна.
17. Наслідки Полтавської битви для українських земель.
18. Ліквідація Запорозької Січі. Ліквідація автономного устрою Гетьманщини.
19. Гайдамацький та опришківський рухи. Коліївщина
20. Кирило-Мефодіївське братство.
21. Діяльність «Руської трійці». Альманах «Русалка Дністровая».
22. Умови та особливості розвитку культури кінця XVIII – першої половини XIX ст.
23. Реформи 1860–1870-х роках і процеси модернізації в Україні.
24. Валуєвський циркуляр. Емський указ.
25. Зміни в соціальному складі населення в другій половині XIX ст.

26. Особливості соціально-економічного розвитку західноукраїнських земель у другій половині XIX ст.
27. Економічний розвиток Наддніпрянщини в II пол. XIX ст. Особливості та хід промислового перевороту.
28. Причини та наслідки трудової еміграції українців на західноукраїнських землях у другій половині XIX ст.
29. Земельна реформа П.Столипіна та її вплив на Україну.
30. Економіка західноукраїнських земель у складі Австро-Угорської імперії на початку XX ст.
31. Військові події на території України в 1914–1917 рр.
32. Діяльність австрійської та російської адміністрацій у Галичині та Буковині в 1914–1917 рр.
33. Революційні події в Україні в 1917 – на початку 1918 р.
34. Діяльність Української Центральної Ради.
35. Основні положення Універсалів УЦР.
36. Відносини УЦР з Тимчасовим урядом та більшовицькою Росією.
37. Здобутки і прорахунки УЦР в державотворчому процесі.
38. Брестський мирний договір між УНР та державами Четверного союзу.
39. Гетьманський переворот. Українська Держава П. Скоропадського.
40. Утворення Західноукраїнської Народної Республіки
41. Директорія УНР.
42. Неп в УСРР. Вхідження УСРР до складу СРСР.
43. Політика «коренізації» в УСРР («українізація»). Кампанія з ліквідації неписьменності дорослих.
44. Форсована індустріалізація в УРСР.
45. Насильницька колективізація в УРСР.
46. Масові репресії. Голодомор 1932-1933 рр. в Україні – геноцид Українського народу.
47. Початок Другої світової війни. Приєднання Західної України, Південної та Північної Бессарабії та Північної Буковини до УРСР.
48. Напад нацистської Німеччини та її союзників на СРСР. Оборона Києва, Одеси, Севастополя.
49. Нацистський окупаційний режим. Голокост.
50. Радянський партизанський рух. Діяльність ОУН. Утворення УПА.
51. Вигнання нацистських окупантів з території України.

52. Участь УРСР зовнішній політиці Радянського Союзу в перші повоєнні роки.
53. Лібералізація суспільно-політичного життя УРСР в середині 1950–1960-х рр.: припинення масових репресій, часткова реабілітація.
54. Політико-ідеологічна криза радянського ладу в Україні (середина 1960 – початок 1980-х рр.)
55. Чорнобильська катастрофа.
56. Зростання соціальної та національної активності українського суспільства наприкінці 1980-х рр. Загальноукраїнський страйк шахтарів.
57. Політичні реформи наприкінці 1980-х рр. Формування багатопартійності, створення Народного руху України.
58. Декларація про державний суверенітет України. Акт проголошення незалежності України. Проведення Всеукраїнського референдуму та виборів Президента України.
59. Початок державотворчих процесів в Україні на початку 1990-х рр.
60. Збройна агресія Росії проти України.

II. ВИМОГИ ДО РІВНЯ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОЇ ПІДГОТОВКИ ВСТУПНИКІВ З ІСТОРІЇ УКРАЇНИ

Програма передбачає перевірку сформованих в абітурієнтів знань та загальнопредметних історичних умінь:

- визначати хронологічні межі соціально-економічних і політичних подій, їхню послідовність та синхронність, вказувати історичні дати, періоди найважливіших подій і процесів, встановлювати хронологічну відповідність між явищами, процесами й подіями та періодами і епохами;

- локалізувати історико-географічні об'єкти та історичні факти, події, явища і процеси на карті;

- працювати з історичними документами різного змісту, встановлювати відповідність між змістом фрагмента документа та певною епохою, визначати основні ідеї, які він висвітлює, аналізувати зміст тексту;

- визначати істотні характерні риси, етапи, складові подій, явищ і процесів минулого, характеризувати діяльність видатних історичних постатей; давати визначення історичних понять і термінів, пояснювати доречність їхнього вживання;

- розпізнавати найвидатніші історико-культурні пам'ятки, визначати архітектурно-стильові та мистецько-стильові відмінності пам'яток різних періодів історії України, описувати й розкривати їхнє значення в українській історико-культурній спадщині;

- пояснювати й аналізувати історичні факти, групувати (класифікувати) їх за вказаною ознакою, визначати причини та наслідки подій і явищ, встановлювати відповідність між окремими фактами й типовими загальними явищами;

- формулювати версії та оцінки історичного руху і розвитку, визначати найважливіші зміни і значення подій, що відбувалися в житті України й людства.

- знати визначення термінів і понять та оперувати ними, співвідносити з діяльністю певних історичних діячів, політичних сил, епохою тощо.

ІІІ. КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ УСНИХ ВІДПОВІДЕЙ АБІТУРІЄНТІВ З ІСТОРІЇ УКРАЇНИ

Загальний обсяг бесіди з абітурієнтом складає 8 вибіркового питань з Програми вступного випробування у формі співбесіди з історії України.

Таблиця оцінювання відповідей абітурієнтів під час співбесіди з історії України.

Характеристика відповіді	Кількість правильних відповідей	Відсоток правильної інформації	Кількість балів
Абітурієнт: виявляє розуміння історичних процесів, робить аргументовані висновки, спираючись на широку джерельну базу, співставляє й систематизує дані історичних карт, синхронізує події вітчизняної та всесвітньої історії, володіє глибокими знаннями; може вільно та аргументовано висловлювати власні судження, співвідносити історичні процеси з періодом на основі наукової періодизації історії; системно володіє	7-8	95-100	175-200

<p>історичним матеріалом, самостійно характеризує історичні явища, виявляє особисту позицію щодо них, уміє виокремити проблему й визначити шляхи її розв'язання, користується джерелами інформації, аналізує та узагальнює її.</p>			
<p>Абітурієнт послідовно й логічно відтворює частину історичних подій та явищ, виявляє розуміння історичної термінології, характеризує події (причини, наслідки, значення), виокремлює деякі ознаки явищ і процесів, «читає» історичні карти з допомогою їх легенди; використовує історичні документи як джерело знань, частково володіє теоретичним матеріалом і використовує знання за аналогією, дає правильне визначення історичних понять, аналізує описані історичні факти, порівнює однорідні історичні явища, визначає причинно-наслідкові зв'язки між ними, встановлює синхронність подій у межах тематичного матеріалу; дає словесний опис історичних об'єктів, оперує навчальним матеріалом, узагальнює окремі факти та формулює нескладні висновки, обґрунтовуючи їх конкретними фактами, дає порівняльну характеристику історичних явищ, самостійно встановлює причинно-наслідкові зв'язки, синхронізує події в межах курсу, аналізує зміст історичної карти.</p>	5-6	75-94	150-175
<p>Абітурієнт відтворює невелику частину історичних подій та явищ, пояснюючи історичні терміни, називаючи одну-декілька основні</p>	3-4	50-74	125-150

дати, показуючи на карті історико-географічний об'єкт; може визначати окремі ознаки історичних понять, називати основні дати, показувати на історичній карті основні місця подій, давати стисло характеристику історичній постаті, установлювати послідовність подій, частково користуватись наочними та текстовими джерелами історичної інформації.			
Абітурієнт називає одну або декілька подій, дат, історичних постатей або історико-географічних об'єктів, вибирає правильний варіант відповіді на рівні «так-ні»; може двома-трьома простими реченнями розповісти про історичну подію чи постать, упізнати її за описом, має загальне уявлення про історичну карту	1-2	25-49	100-125

IV. СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНИХ ДЖЕРЕЛ

1. Алексеев Ю. М., Вертерел А. Г. Історія України.: Навчальний посібник. - К: Каравела, 2004. - 256 с.
2. Білоцерківський В. Я. Історія України: навчальний посібник. - К: Центр учбової літератури, 2007. - 535 с.
3. Бойко О. Д. Історія України. К: ВЦ "Академія", 2001. - 656 с.
4. Бойко О.Д. Історія України навч. посіб. для студ. вищих навчальних закладів рекомендований МОНУ / О.Д. Бойко. – К. : Академія, 2011. – 688 с.
5. Видатні постаті в історії України (IX - XIX ст.): Короткі біографічні нариси. Історичні та художні портрети / В. І. Гусев, О. Г. Сокирко, В. Г. Червінський. - К: Вища школа, 2002. - 359 с.
6. Гирич І. Формування модерної української нації: теорія і суспільні виклики. (XIX – початок XX ст.) / І.Б. Гирич. – Тернопіль : Навчальна книга – Богдан, 2013. – 112 с.

7. Гуржій О.І. Політико-адміністративне й територіальне реформування Гетьманщини у XVIII ст.: причини, перебіг, наслідки / Відп. ред.: В.А. Смолій. – К. : Ін- історії України, 2015. – 80 с.
8. Донік О.М. Україна: у складі двох імперій (остання чверть XVIII – перша половина XIX ст.) / Олександр Миколайович Донік. – К. : Кріон, 2011. – 248 с.
9. Історія України: Навчальний посібник / Під загальною ред. В. А. Смолія. - К: Альтернатива, 1997. - 424 с.
10. Історія України: нове бачення / Під ред. В. А. Смолія. - К: Альтернатива, 2000. - 464 с.
11. Історія України: Посібник / за загальною ред. Г. Д. Темка, Л. С. Тупчієнка. - К.: Вид. центр "Академія", 2002. - 480 с.
12. Історія України: Навчальний посібник / Під ред. М. О. Скрипника. - К: Центр навчальної літератури, 2003. - 366 с.
13. Історія України XIX—XXI століть: Практикум / В. Є. Голубко, Р. В. Лаврецький, А. Ф. Лозинський, М. Я. Нагірняк, В. І. Чура; за ред. Романа Вікторовича Лаврецького; Львівський державний університет безпеки життєдіяльності. — К. : Знання, 2015. — 375 с.
14. Історія України : Хрестоматія / Упоряд. В.М. Литвин. – К. : Наук. думка, 2013. – 1056 с.
15. Кудряченко А. І. Політична історія України XX століття: підручник / Кудряченко А. І., Калінічева Г. І., Костиця А. А. - К: МАУП, 2006. - 694.
16. Литвин В.М. Історія України : підручник / В.М. Литвин. – 5-те допов. вид. – К. : Наук. думка, 2010. – 828 с.
17. Савченко Н. М., Подольський М. К Історія України: модульний курс. Навчальний посібник. - К: Видав. "Фірма ІНКОС," "Центр навчальної літератури", 2006. - 544 с.
18. Чутський А. І. Історія України: навчальний посібник. К: МАУП. 2006. - 345 с.